

A FELSZABADULT LENGYEL NÉP DALAI, TÁNCAI SZEGEDEN

A békétábor népeinek barátságát erősítette a Mazowsze lengyel népi ének- és táncgyűttes művészi szegedi szereplése

— Eljöttetek hozzánk és elhoztátok dalotokat, táncotokat népeitek harcos üdvözlését, hogy népeink barátságát, összetartozását ezáltal meginkább erősítsük. — Így beszélt szerdán este a Szegedi Nemzeti Színház színpadán Vereska András elvtárs, amikor a Szegedi Pártbizottság, Szeged kommunistái és Szeged dolgozói nevében megköszönte a Mazowsze lengyel népi ének- és táncgyűttes felejthetetlen szereplését. Az est minden perce, a táncok minden fordulata, a dalok minden hangja valóban ennek a gondolatnak, a felszabadult lengyel nép harcos üdvözlésének, hét év óta boldoggá fordult életének kifejezője volt. Az egész este a derűs életöröm hangulata töltötte meg, könnyed tréfálkozás, fészes humor, lírai bájj ömlött végig minden számon. Mindezek mélyén mégis még ennél is több volt: egy népnek a lírai-ságban, a derűs könnyedségben, vidámságban megnyilatkozó élni akarása, építő életereje.

Nehéz lenne rangsori felállítani az egyes számok között. Mindvégig, minden számnál az a közvetlen kapcsolata volt jellemző amelyet a barátság és az együttes művészetek, zösen teremtet meg a szereplők és a közönség között. Ez a mély kapcsolat nyilvánult meg az első perctől kezdve, amint felhúzódt a függöny és ott állt az együttes színpompás Mazowsze-vidéki népviseletben. Zúgott a közönség tapsa és részükről is meleg tapsvihar volt a válasza, majd a kölcsönös köszöntés után kedvesen csengett ajkukról himnuszunk magyar nyelven és a lengyel himnusz. Jóllehet meglepetés volt Sárközi-Mészöly magyar nyelven előadott Arató-dala is.

A DALOK

A dalokból általában az öröm, a pajkos jókedv áradt. Felhangzottak azonban a lengyel nép hosszú elnyomásának keserű érzései is. Hallottuk a „Nyomorúság dal”-át, amelyet a földmunkások szokatlan régen énekeltek. A naphoz szól, neki tessz panaszos szemrehányást: „Ej napocska ha te olyan nehezen dolgozol, mint mi, akkor már régen lenyugodnál”. A csöndes szomorúság vonul végig a dallamon, de ebben a szomorúságban benne él az az erő, amely a nehéz időkben is megártotta a népet s amely ma új országot épít. A lengyel nép tudott bízni a jövőjében és éppen ezek a dalok érzékeltek meg napjaink. Pihenő óráiban belöcszöngött hozzá a vidámság, a tréfa meleg, életelő sugára is, amely most olyan szélesen ömlik a felszabadult nemzetre. Az egyik dal kislánya például így beszél: „A mi házunk körül járnak az emberek, a vendégek, de hozzánk nem jönnek, mert nincs hozományom. Én azonban nem búsulok, mert arcom rózsás, nem festett. Elvezzük a fiatalokat, mert gyorsan folynak, mint a hegyi patak vize”. Ennek a kislánynak bizakodó, életörös dalában benne él az egész nép bizakodó életöröme. Nem szimbólumnak szánták, mégis az: minden, nél többet ér az egészséges erő, az élet igazi szépsége, amely győz a vagyon, a hitvány célok felett. Ennek a dalnak előadásában különösen szépen érvényesült az együttes pompás művészi készsége. Az arcjátékok, a hamiskás szemhunyorítások, a mosolygó piros arcok látlán szinte valóban életrekeltek a dal szövege, amint kedvesen ringatóztak hozzá éneklés közben. A természet, az erdő, a mező is a népet pártolja, a szegény dolgozók oldalán áll — vallja a maga egyszerű közvetlenségével a játékoshangulatú Kakukdal. „A kakuk azt mondja, ne pénzét keressetek, hanem szívet, mert az a leggyasdagabb, akinek helyén van a szíve” — tanít a dal és erősítette az elnyomott dolgozókat, ma pedig még jobb munkára serkent a felszabadult népet.

A sok-sok tréfás, kedves, bájos dal mellett mai életünk bátor hitvallásáról is dalolt az együttes. Sygietynski szerzeménye a lengyel ifjúságnak ezt a kemény helytállását fejezte ki a fiatalok énekében. Sztálin dicsőségéről. Határozott, szépen összecsengő dallamokkal orosz nyelven adták elő ezt a dalt. Ez a gondolat élt az „Új élet dalában is, amely azt hirdette, hogy a régi világ nem tér vissza, mert

az ifjúság nem engedi és becsületes munkával dolgozik szép életért.

A TÁNCOK

A táncok hangulatán is ugyanaz a lírai bájj, finomság ömlött végig, mint a dalokon. Nem annyira a bravurosságban domborodott ki művészetük — bár, különösen a zárószámként előadott obereknél ebben sem volt hiány — hanem sokkal inkább az elmélyült finomságra, az aprólékosan kidolgozott mozdulatokra, a könnyedségre, a népi egyszerűsége és a táncbaian mulató nép játékos derűjének visszatükrözésére törekedtek. A táncok javarésze po'kábból és mazurából állt. Elmélyült volt látni a polonaise „Ovolnya” néven ismert régi formáját is.

Az első rész végén bemutatott mazur vidámsága, ritmusa vajósággal magával ragadta a közönséget. Finom lágyaságából indult a dallam és a tánc s a táncolók újabb és újabb párokká formálódva, szökkenő friss lépésekkel járták a táncot, a zene pedig a fel-felcsapó jókedv és az elmélyülő érzések kifejezésekként hol olyan finoman csengett, mint mikor üveg poháron csilingelnek, hol pedig átcsapott ebből hirtelen forteba, erős, áttűző ritmusokba. Ez az előbukkanó nagy vidámság s a mindjobban felfokozódó érzések hatották át a Trablanka nevű topogó polkát, de főként a befejező számot, az „Opoczynski” obereket. Szemmel láthatóan mind jobban és jobban belemelegedtek a táncba és játékaik értékeit az adta meg, hogy valóban belemelegedtek, nemcsak bemutatják a táncot, hanem maguk is részeseivé váltak annak az áradó jókedvnek, amely ebben a táncban a nép érzéseiként benne él. Mind tüzeesebbé váltak a mozdulatok, a belső érzések, a belső indulatok dinamikája nagyszerű mozdulatokban

jutott kifejezésre és egy-egy lábdobbanás, hirtelen csapódó mozdulat jelezte azt a tüzet, életvidámságot, amely telén azokat az egyszerű embereket fűthette, akik csapongó jókedvükben először jártak, öszi-nösen formáltak ennek a táncnak elemeit.

Mindent egybevetve élmény volt a lengyel népi ének- és táncgyűttes szegedi szereplése, Szeged dolgozó hálásak az együttes minden tagjának művészi munkájáért, de különösen Sygietynski zenéjéért, nek, Wilkomirski karmesternek, Paplinski koreográfusnak és Pagowski kórusvezetőnek. Az est sikeréhez kijön is hozzájárult a szépen pergő, jó előadás. A magyar konferálást Pataki Béla, a Szegedi Nemzeti Színház művésze látta el ügyesen, hangulatosan.

MÉG ERŐSEBB BARÁTSÁG

A szegedi dolgozók háláját igyekezett jelképezni az a hatalmas virágcsokor, amelyet az előadás után rövid beszéd kíséretében Vereska András elvtárs, a Szegedi Pártbizottság tagja adott át. A lengyel népi együttes igazgatója, Kurocsko elvtárs köszöntötte meg az ajándékot meleg baráti szavakkal és egyben átnyújtotta az ajándékot: Bierut elvtársnak Varsó újjáépítéséről készült díszes kötetű nagy könyvét.

Művészi élmény, gyönyörű est volt a Mazowsze lengyel népi ének- és táncgyűttes szegedi szereplése. Több is volt azonban ennél. Az előadás végén az ajándékok átnyújtásánál felhangzó éjzenések, Sztálin, Bierut és Rákosi elvtársak éjtétele arra mutatott, hogy ezzel az esttel is még szorosabbá vált a két nép barátsága, még jobban megnövekedett a Szovjetunió által vezetett békétábor ereje.

Lőkös Zoltán

Előadás a zenekonzervatóriumban a szovjet könnyűzenéről

A Városi Tanács oktatási és népművelési osztálya érdekesnek ígérkező előadást rendez szombaton délután 6 órakor a Szegedi Zenekonzervatóriumban „Mit tanulhatunk a szovjet könnyűzenéről?” címmel. Az előadást Kertész Lajos elvtárs, egyetemi éneklektör tartja.

Gazdag zeneműsorral teszik színebbé az előadást. A műsorban a Szegedi Nemzeti Színház több énekese, a Zenekonzervatórium művésztanárjai és a Béke-zenekar szerepel. Az előadásra belépődíj nem lesz.

Kossuth-est Hódmezővásárhelyen

A vásárhelyi városi tanács népművelési állandó bizottsága január 27-én, vasárnap este 6 órai kezdettel a Béke-szálló nagytermében „Kossuth-estet” rendez. Előadó:

a Budapesti Történelmi Társulat kiküldöttje, Közreműködnek a Szegedi Kenderfonógyár zenekara és táncsoprtja és a városi tanács énekara. Belépődíj nincs.

Az olasz kormányt nem a nemzet, hanem a külföldi hatalmak és a klerikális uralkodó klikk érdekei vezérik

Togliatti elvtárs beszéde az Olasz Kommunista Párt megalapításának 31. évfordulója alkalmából

Róma. (TASZSZ.) Palmiro Togliatti elvtárs január 20-án egy napolyi gyűlésen beszédet mondott az Olasz Kommunista Párt megalapításának 31. évfordulója alkalmából. Beszéde elején Togliatti elvtárs az Olasz Kommunista Párt erejéről, egységéről s a munkásosztályról, a lakosság széles rétegeivel való kapcsolatainak szilárdságáról beszélt.

Ezután beszámolt a legutóbbi önkormányzati választások eredményéről, amelyek során az Olasz Kommunista Párt — testvéri szövetségben a Szocialista Párttal — nagy sikert ért el.

A dolgozók egyre szélesebb rétegei, a munkásosztálytól távoluló állampolgárok is bizalommal fordulnak a párt felé — mondotta Togliatti elvtárs.

A párt erősödése azt jelenti, hogy politikája helyes, ezért a nép támogatja, állandóan segíti, erősíti és előreviszi a pártot.

Az Olasz Kommunista Párt és az Olasz Szocialista Párt olyan szövetségbe tömörült, amelyet már senki sem bonthat meg.

„E szilárd szövetségben — folytatja — a szocialistákkal együtt ki tudtuk vívni a munkásosztály egységét, a munkásosztály közvetlen érdekeit s a társadalom szocialista átalakításáért vívott harcban. A reakciós tábor urai nem tagadhatják és meg sem semmisíthetik ezt a tényit!”

A továbbiakban Togliatti elvtárs

rámutatott, hogy Olaszország mely gazdasági, politikai és erkölcsi válságát él át.

A válságok oka az, hogy a kormányt nem a nemzet érdekei vezérik, hanem elsősorban külföldi hatalmak érdekei és a klerikális uralkodó klikk érdekei, amely nem akarja kezébe a hatalmat kladni. A kormány nem a dolgozók közös érdekeivel, hanem csak a szűk kiváltságos csoportok magánérdekeivel törődik. A kormányt a nemzeti egység megbontására irányuló törekvés vezérli.

Mindezeket a kormány féktelen hazugság-kampánnyal és a közvélemény megtévesztésével igyekszik leplezni.

„A szovjet agresszióról” terjesztett hazugsággal kapcsolatban Togliatti elvtárs felvette a kérdést, hogyan lehet ilyesmire beszélni, amikor a nemzeti szerencsétlenség — a legutóbbi nagyméretű árvíz — idején

a Szovjetunió haladéktalanul több százmillió líra értékű nagylekű segítségben részesítette az országot. Ez is bizonyítja, hogy a Szovjetuniót az olasz nép irányában a jóakarat és a rokonszenv érzése vezeti.

Beszéde további részében leplezte az „atlanti politika” valódi hátterét, amely tulajdonképpen Európa megosztására, háború szítására irányul.

Togliatti elvtárs megállapította,

Az imperialista hatalmak agresszív céljaik érdekében használják fel Líbia területét

Az ENSZ különleges politikai bizottságának ülése

Párizs (TASZSZ.). Az ENSZ közgyűlés különleges politikai bizottsága január 23-án megkezdte Líbia kérdésének tárgyalását. A bizottság elé az ENSZ líbiai bizottságának jelentése, valamint Angliának és Franciaországnak — a közgazdasági gyakorlatával megbízott hatalmaknak — jelentése került.

Az ENSZ közgyűlés még 1949-ben úgy döntött, hogy Líbia 1952 január 1-re egységes és független állam lesz.

A határozat ellenére, az USA, Anglia és Franciaország labavetették erejüket, hogy előadzzák Líbia függetlenségét, sőt Líbiát katonai támaszpontokká tették.

A múlt év decemberében kikiáltották Líbia függetlenségét, de a három imperialista hatalom e területen azóta is folytatja gyarmatosító politikáját.

A bizottság január 23-i ülésén Líbiaon képviselője hangsúlyozta, hogy bár Líbia függetlenséget kapott, „bizonyos hatalmaknak Líbiában túlzott előjogaik vannak”. Egyiptom képviselője világosan kijelentette, hogy

Líbia területéről ki kell vonni a külföldi csapatokat, mert azok a líbiai nép akarata ellenére tartozkodnak az ország területén.

Líbiának szüksége van külföldi segítségre az ország fejlesztéséhez, ezt a segítyt azonban nem szabad politikai feltételekhez kötni. Több USA csatlós küldött megpróbálta dicsőíteni a közigazgatás gyakorlatával megbízott hatalmak gyarmatosító tevékenységét.

A. A. Szoldatov, a Szovjetunió képviselője rámutatott, hogy az USA, Anglia és Franciaország jelenleg is katonai megszállás alatt tartják Líbiát és megakadályozzák egy valóban független és önálló állam megteremtését. Tényekkel igazolta, hogy

az imperialista hatalmak agresszív céljaik érdekében használják fel Líbia területét.

Tagadhatalan az is — folytatta —, hogy a külföldi csapatok líbiai tartózkodása és a Líbia területén található idegen katonai támaszpontok nemcsak Líbia belső ügyeire gyakorolnak megengedhetetlen nyomást, de arra is felhasználják ezeket, hogy a szomszédos országokra, elsősorban az arab államokra, külső nyomást gyakoroljanak.

A Szovjetunió képviselője ezután javaslatot terjesztett a bizottság elé, hogy

a közgyűlés jelentse ki, hogy a külföldi csapatok líbiai tartózkodása és az ott található idegen katonai támaszpontok megengedhetetlenek és az agresszív atlanti tömb katonai terveinek megvalósítását szolgáló intézkedést jelentenek, fenyegetik a békét és a nemzetközi biztonságot.

és javasolja, hogy Líbia területéről három hónapon belül vonjanak ki minden külföldi csapatot és katonai személyzetet, számolják fel az ottani külföldi katonai támaszpontokat.

Líbia kérdésének vitáját január 24-re tűzték ki.

AZ ÉN HAZÁM

Magyarul beszélő koreai film a szegedi Szabadság-moziban

A hősiessé harcoló koreai nép sok szenvedésen ment már keresztül. Az imperialista elnyomók és a hazai kapitalisták egyaránt keservessé tették a nép életét. A felszabadító szovjet csapatok hozták meg a boldogságot Korea északi felének lakói számára. Új élet indult meg, amely boldogságot hozott a népek és amelyben megindult a kultúra virágzása is. Megindult a többi közt az újszerű szocialista-realist filmgyártás is. Ennek a filmgyártásnak alkotta „Az én hazám”, a koreai filmművészet megrázó, harcos műve, amelyet most játszik Szegeden a Szabadság-mozi. Ez az első koreai film, amelyet Magyarországon alkalmunk lehet megtekinteni.

Egy koreai jobbágyfiú, Kuan Pir kiadalmes életéről szól a film, amely magyarra szinkronizálva került a nézők elé. Kuan Pir fellázad

a földesúr gonosz elnyomása ellen, megszökik a börtönből és partizán lesz. Sok hőstettel hajó végre, pusztítja az elnyomó japán banditákat, felrobbantja gyáraikat, harcol népe szabadságáért.

A film a felszabadulás jelenetivel végződik. Egyszerű éjzenés fogadja a felszabaduló hőst, arod boldogság önti el Koreát: megjött a győzelmes Szovjet Hadsereg. Nem volt hiábavaló a koreai partizánok küzdelme sem. A nézők szívét csordulás tölti meg a boldogság érzésével a sokat szenvedett, meggyőzött koreai nép felszabadulásának képei. Nem feledkezhetünk meg arról sem azonban, hogy ugyanakkor, amikor Észak-Korea népei a szovjet hősök felszabadították, Dél-Koreában az amerikai megszállók továbbra is nyomorban, elnyomásban tartották a népet. Az amerikai fasiszta uralom még kegyetlenebb folytatása lett a japán fasiszták véres uralmának.

A film meglekintése megsemmisítő gyűlöletünket a koreai nép mai ellenségei, az amerikai imperialisták ellen, akik az északkoreai nép békés, boldog, szabad életét nem sokkal, alig öt évvel később ismét megrohanják. Keserves volt a kis Kuan Pir sorsa, de ma a koreai gyermekek sorsa még szomorúbb. Az anyák ma ismét és még többet sirnak Koreában, siradják gyermekeiket, szeretettiket, akiket az ellátlatosodott ellenség szörnyű kegyetlenkedése pusztít halomra. Ma még nagyobb szenvedést kell elviselnie a koreai népnek, de még hősibb elszántsággal harcol a mi békénkért, a mi boldog életünk ellenségei ellen is. Ez a film szemléltetőn tárja elénk e hősiesség forrását. Évszázados elnyomásban, harcokban erősödött és vált legyőzhetetlenné a koreai nép hősiessége, ereje. Ezt az erőt legyőzni nem lehet, ez az erő a mi eránk, a békétábor ereje is.

Megkezdődött Tokióban a kommunista vezetők pere

Sangháj (TASZSZ.). Az amerikai megszálló hatóságok parancsára Tokióban január 22-én megkezdődött a hírhedt 325. számú kormányrendelet megszegése címén indított per tárgyalása a Japán Kommunista Párt két vezetője — Kanici Kavakami és Eici Iwata ellen. Ez a kormányrendelet a „megszállítás ellen irányuló bűncselekmények” megtorlásáról szól.

Kavakami és Iwata beszédét, illetve cikkét az említett kormányrendelet értelmében „bűncselekménynek” nyilvánították, mert mindketten állást foglaltak a Josida-kormány ellen.